ABDURRAHMÂN BİN İBRÂHİM

Hadîs ve fıkıh âlimlerinden. Adı, Abdurrahmân bin İbrâhîm bin Amr bin Meymûn el-Kureşî'dir. Künyesi, Ebû Sa'îd ed-Dımaşkî'dir. Dahîm bin Yetim adı ile de tanınmaktadır. 170 (m. 786) senesinin Şevval ayında doğdu ve 245 (m. 859) senesinin Ramazan ayında Remle şehrinde (Filistin'de) vefât etti.

Hadîs ilminde büyük bir âlimdir. Hadîste “Hâfız” derecesine yükselmişti. Şam şehrinde, zamanının en büyük muhaddisi idi. O, Süfyân bin Uyeyne, Mervan bin Muâviye, Velîd bin Müslim, Ömer bin Abdülvâhid, Eyyûb bin Süveyd-i Remli ve daha pekçok hadîs âliminden ilim alıp hadîs-i şerîf rivâyetinde bulundu. Kendisinden de, İmâm-ı Buhârî, İmâm-ı Müslim, Ebû Dâvûd, İmâm-ı Nesâî, İbn-i Mâce ve daha birçok hadîs âlimi hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdir.

Hadîs âlimlerinden Ebû Hatim, Nesâî, Dâre Kutnî, Iclî ve daha birçokları, O’nun sika (güvenilir) bir râvi olduğunu bildirmişlerdir, imâm-ı Ebû Dâvûd buyurdu ki: “Abdurrahmân bin İbrâhîm, hadîs ilminde huccettir. O, Dımaşk’ta (Şam’da) zamanının eşi bulunmayan âlimlerindendi.” Abdullah bin Muhammed Seyyar’a; Şam’da karşılaştığın âlimlerin en sağlamı, sika olanı hangisidir? diye sorulduğunda, cevâbında: “Onların en üstünü, Dahîm (Abdurrahmân bin İbrâhîm)’dir” dedi. Ebû Bekr-i Mervezî de: “Ben, Ahmed bin Hanbel’in, Dahîm hakkında, “O, akıllı ve itimâda şayan bir râvidir” diyerek onu medhettiğini işittim” dedi. İbn-i Hibban da şöyle bildirdi. “O, hadîs ilminde sika bir râvidir. Kendisine sadece “Dahîm denilmesini beğenmezdi. O, ilmi ve beldesinde bulunan âlimleri nesebleri ile birlikte hıfzederdi.” Halîlî de “İrşâd” adındaki eserinde: O, hadîs hafızı olan imamlardan birisiydi. O’nun hafız olduğunda bütün âlimler ittifâk etmişlerdir. Şam’da kendisinden en son hadîs-i şerîf rivâyet eden, Seyyid bin Hâşim bin Mersed’dir. İmâm-ı Buhârî, “Zühre” adındaki eserinde, ondan üç hadîs-i şerîf rivâyet etmektedir.

Fıkıh ilminde de büyük bir âlimdi. İmâm-ı Evzâî’nin mezhebinde idi. Ürdün ve Filistin Kâdılığına ta’yin edildi. Sonra Mısır’da “Kâdı’l-kudât” (Temyiz reîsi) olmak için talepte bulundu ve hemen bu vazîfeye getirildi. Hasen bin Ali diyor ki: “Dahîm, 212 (m. 827) senesinde Bağdâd’a geldi. Ben, babamın, Ahmed bin Hanbel’in, İbn-i Maîn’in ve Halef bin Hâlim’in onun huzûrunda çocuklar gibi oturduğunu gördüm” 245 senesinde Remle’de vefât etti.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba’zıları şunlardır:

“Şunlar, münafığın sıfatlarındandır: La’net, onun selâmıdır. Haram kazanç, onun yiyeceğidir. Hıyânet, gündüz insanların arasında bulunup (onlar gibi hareket etmek) ve geceleyin de üstün körü yapıvermek de, onun ganîmetlerindendir.”

“Her iyilik, sadakadır.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tehzîb-üt-tehzîb cild-6, sh. 131

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 480

3) Mu’cem-ül-müellifîn cild-5, sh. 112

4) Târîh-i Bağdâd cild-10, sh. 265